

Бо фармони Вазри энергетика
ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 21-и сентябри соли 2026, №38
таълиқ карда шудааст

ТАРТИБИ

пешбурди феҳристи электронии истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Тартиби пешбурди феҳристи электронии истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ (минбаъд Тартиби мазкур) бо мақсади рақамикунонии истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ ва татбиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 июли соли 2026, № 449 “Дар бораи Қоидаҳои воридшавии энергияи аз манбаъҳои барқароршавандаи энергия истеҳсолшуда ба системаҳои энергетикӣ ва фурӯши он” таҳия гардидааст.

2. Тартиби мазкур расмиёти ташаккул ва пешбурди феҳристи ягонаи электронии дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ дар асоси манбаъҳои барқароршавандаи энергияро (минбаъд — феҳрист), ки дар сохтори Вазорати энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд — Вазорат) амал мекунад, муайян намуда, шакли ариза (огоҳинома)-ро барои ворид намудани маълумот ба феҳрист муқаррар мекунад, амали нозирони Агентии назорати давлатии энергетикӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд — Агентии назорати энергетикӣ, нозирони он — нозирони Агентии назорати энергетикӣ) ва нозирони Ҷамъияти саҳомии кушодаи «Шабакаҳои тақсимоти барқ» (минбаъд — нозирони ШТБ), инчунин нозирони дигар ташкилотҳои фурӯши энергияи барқро (дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон — ҶСК «Помир Энерҷӣ») хангоми ошкоркунӣ, бақайдгирӣ ва назорати минбаъдаи дастгоҳҳои истеҳсоли маҳаллӣ ба танзим медарорад.

3. Тартиби мазкур ба ҳамаи намудҳои дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир шудаанд, новобаста аз шакли моликият, татбиқ гардида, аз ҷумла инҳоро дар бар мегирад:

– дастгоҳҳои мустақиле, ки ҷудо аз системаи энергетикӣ кор меkunанд, — гурӯҳи А;

– дастгоҳҳои хурдтарин бо иқтидори барқии муқарраршуда то 15 кВт, ки бо шабака ба таври мувозӣ кор меkunанд, — гурӯҳи Б;

– дастгоҳҳои хурд, миёна ва калон бо иқтидори барқии муқарраршуда зиёда аз 15 кВт (барои неругоҳҳои офтобии фотоэлектрикӣ) ва зиёда аз 100 кВт (барои неругоҳҳои барқи обии хурд), — гурӯҳи В.

4. Пешбурди феҳрист ройгон буда, дар асоси огоҳинома (эълومия) амалӣ карда мешавад. Ворид намудани маълумот дар бораи дастгоҳ ба феҳрист расмиёти пайваستшавии технологӣ, гирифтани шартҳои техникӣ, ҳуҷҷатҳои иҷозатдиҳӣ ва иҷозат барои ба истифода додан, ки бо “Қоидаҳои воридшавии энергияи аз манбаъҳои барқароршавандаи энергия истеҳсолшуда ба системаҳои энергетикӣ ва фурӯши он” муқаррар шудаанд, иваз намеkunад.

5. Мақсадҳои пешбурди феҳрист инҳоянд:

– таъмини баҳисобгирии саҳеҳ ва пурраи дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ дар асоси манбаъҳои барқароршавандаи энергия дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;

– ташаккули тавозуни ҷамъбастии сӯзишворию энергетикӣ ҷумҳурӣ бо дарназардошти истеҳсоли ҳаҷми энергияи барқ аз истеҳсоли маҳаллӣ;

– мониторинги татбиқи Барномаи манбаъҳои барқароршавандаи энергия барои солҳои 2023-2027;

– ҳамоҳангсозии фаъолияти Вазорат, Агентӣ, ҚСК «Шабакаҳои тақсими барқ», ҚСК «Помир Энерҷӣ» ва дигар ташкилотҳои фурӯш ҳангоми назорати бехатарӣ ва речаи истифодаи дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ;

– иттилоърасонӣ ба сармоягузори эҳтимолӣ, шарикони байналмилалӣ ва аҳоли оид ба рушди энергетикаи барқароршаванда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

2. ИСТИЛОҲОТ ВА МАҶҲУМҲО

6. Дар Тартиби мазкур мағҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

– **истеҳсоли маҳаллӣ** — истеҳсоли неруи барқ тавассути дастгоҳҳо дар асоси манбаъҳои барқароршавандаи энергия, ки дар назди истеъмолкунандаи ниҳой ё дар

наздикии бевоситаи он ҷойгир шудаанд, новобаста аз он ки чунин дастгоҳҳо мустақил ё бо шабака ба таври мувозӣ кор мекунанд;

– **фехрист** — маҳзани электроники маълумоти дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқӣ маҳаллӣ, ки аз ҷониби Вазорат дар низоми ягонаи иттилоотӣ, ки дар веб-портали ҳифзшудаи Вазорат ҷойгир аст, ташаккул ва пеш бурда мешавад;

– **Агентӣ** — мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати энергетикӣ;

– **корти дастгоҳ** — сабти сохтори фехрист, ки маҷмӯи маълумотро дар бораи як дастгоҳи истеҳсоли энергияи барқӣ маҳаллӣ дар бар мегирад: ҷойгиршавӣ, координатаҳои ҷуғрофӣ, навъи дастгоҳ, иқтидори барқии муқарраршуда, мавҷудияти дастгоҳи захиракунандаи энергия, соли ба истифода додан, гурӯҳи (А, Б ё В), ҳолати техникӣ, маълумот дар бораи молик (шахси истифодабаранда), инчунин дар бораи шахси мансабдоре, ки сабтро ворид ва охири тағйир додааст;

– **тартиби огоҳинома** — тартиби ворид намудани маълумот ба фехрист, ки тибқи он аризадиҳанда (молик ё шахси истифодабаранда) аризаи шакли муқарраршударо пешниҳод менамояд, нозирони Агентии назорати энергетикӣ ё нозирони ШТБ саҳеҳии маълумотро тасдиқ намуда, онро ба ситонидани маблағ ва ба додани ҳуҷҷатҳои иҷозатдиҳии иловагӣ ба фехрист ворид мекунанд;

– **нозирони ШТБ** — шахси мансабдори ҚСҚ «Шабакаҳои тақсимои барқ», ҚСҚ «Помир Энерҷӣ», ки гардишҳои нақшавии хатҳо ва қитъаҳои шабакаи тақсимои шиддати паст ва миёнаро анҷом медиҳад, нишондиҳандаҳои асбобҳои баҳисобгириро сабт намуда, барои ошкоркунии ибтидоии дастгоҳҳои истеҳсоли маҳаллӣ ваколатдор аст;

– **нозирони Агентӣ** — шахси мансабдори Агентии назорати давлатии энергетикӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 март соли 2025, № 1014 таъсис дода шудааст ва назорати давлатии энергетикиро аз рӯи беҳатарӣ, ҳолати техникӣ ва речаи истифодаи дастгоҳҳои барқӣ амалӣ менамояд;

– **истеҳсоли ҳисоби солона** — ҳаҷми баҳодиҳии энергияи барқе, ки дастгоҳи истеҳсоли энергияи барқӣ маҳаллӣ дар давоми соли тақвимӣ истеҳсол мекунанд ва аз рӯи формулаи $E = P \times k \times 8760$ муайян мешавад, ки дар инҷо: P — иқтидори барқии муқарраршуда (кВт), k — зариби истифодаи иқтидори муқарраршуда, ки аз рӯи навъи дастгоҳ ва минтақа фарқ мекунанд, 8760 — шумораи соатҳо дар як сол;

– идентификатори ягонаи дастгоҳ — рақами нодири ҳафтрақамаи корти дастгоҳ дар феҳрист, ки аз ҷониби низоми иттилоотӣ ҳангоми бақайдгирии аввалия дода шуда, дар тамоми давраи истифодаи дастгоҳ нигоҳ дошта мешавад;

3. СОХТОР ВА ТАЪМИНОТИ ЗАХИРАВИИ ФЕҲРИСТ

7. Танзимгари феҳрист Вазорат мебошад. Пешбурди феҳрист аз ҷониби воҳиди сохтори Вазорат, ки барои рушди манбаъҳои барқароршавандаи энергия масъул аст (минбаъд — воҳиди ваколатдор), амалӣ карда мешавад.

8. Феҳрист дар шакли электронӣ ба забони давлатӣ пеш бурда мешавад. Бо хоҳиши аризадиҳанда нусхаҳои кортҳои дастгоҳҳо метавонанд инчунин ба забони русӣ таҳия шаванд.

9. Низоми иттилоотии феҳрист дар веб-портالي ҳифзшудаи Вазорат ҷойгир шуда, инҳоро таъмин менамояд:

– бақайдгирӣ, муайянсозӣ ва иҷозати дастрасии истифодабарандагон бо тақсимои ҳукуки дастрасӣ барои аризадиҳандагон, нозирони ШТБ, нозирони Агентӣ ва шахсони мансабдори Вазорат;

– қабули аризаҳо ва ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда дар шакли электронӣ бо истифодаи имзои электронӣ ё тавассути утокҳои шахсии мақомоти дахлдор;

– ба таври худкор пешниҳод намудани идентификатори ягонаи дастгоҳ;

– ба таври худкор ташаккул додани корти дастгоҳ, ҳисоботҳои семоҳа ва солона;

– ба таври худкор ташаккул додани дархостҳо ба Агентӣ ҳангоми ошкор шудани нишонаҳои кори мувозии беиҷозати дастгоҳи гурӯҳи А бо шабака ё дигар ҳолатҳои баҳсӣ;

– ҳамгирӣ бо низомҳои иттилоотии ҚСҚ «Шабакаҳои интиқоли барқ», ҚСҚ «Шабакаҳои тақсимои барқ», ҚСҚ «Помир Энерҷӣ», Агентии назорати давлатии энергетикӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

– нусхабардории захиравии маълумот на камтар аз як маротиба дар як шабонарӯз ва нигоҳдории нусхаҳои эҳтиётӣ дар на камтар аз ду маркази коркарди маълумот, ки аз ҷиҳати чуғрофӣ аз ҳам ҷудо мебошанд;

– сабти ҳамаи амалҳои истифодабарандагон дар дафтари тағйирнопазирии рӯйдодҳо бо нигоҳдории сабтҳо на камтар аз даҳ сол.

10. Маблағгузори таъсис, истифода, рушд ва амнияти иттилоотии феҳрист аз ҳисоби маблагҳои Бюҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба Вазорат аз рӯи барномаи дахлдори бучетӣ ҳудо карда мешаванд, инчунин аз ҳисоби грантҳо ва кумаки техникий ташкилотҳои байналмилалӣ, ки бо тартиби муқарраргардида ҷалб карда мешаванд, амалӣ мегардад.

11. Маълумоти шахсии моликони дастгоҳҳо ва шахсони истифодабаранда, ки дар феҳрист мавҷуданд, мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи маълумоти шахсӣ» қоркард карда мешаванд. Дар қисми оммавии феҳрист танҳо маълумоти беном ҷойгир карда мешавад: маҳалли ҷойгиршавӣ (дар ҳудуди ноҳия), навъ ва тавоноии дастгоҳ, соли ба истифода додан, гурӯҳ ва истеҳсоли тахминӣ.

4. ГУРҶҲОИ ДАСТГОҲО ВА ТАРТИБИ ОШКОР НАМУДАНИ ОНҲО

12. Барои мақсадҳои пешбурди феҳрист дастгоҳҳои истеҳсоли энергия барқи маҳаллӣ чунин гурӯҳбандӣ мешаванд:

– гурӯҳи А — дастгоҳҳои автономӣ (қазиравӣ)-и дилхоҳ тавоноӣ, ки бо шабакаи тақсимотӣ ё интиқолии истифодаи умум алоқаи барқӣ надорад. Ба ин гурӯҳ, аз ҷумла, неругоҳҳои офтобии фотоэлектрикий иншоотҳои дурдаст, неругоҳҳои барқии обии хурди алоҳида, дастгоҳҳои бодӣ ва низомҳои гибридий дорон дастгоҳҳои захирасозии энергия, ки таъмини неруи барқи истеъмолкунандагон аз шабакаи барқӣ ҳудошуда, дохил мешаванд;

– гурӯҳи Б — дастгоҳҳои микро бо иқтидори барқии муқарраршуда то 15 кВт, ки бо шабакаи тақсимотӣ ба таври мувозӣ қор мекунанд (аз ҷумла неругоҳҳои офтобӣ дар болои боми истеъмолкунандагонӣ ғайол). Бақайдгирии қорти гурӯҳи Б дар робита бо расмиёти содакардашудаи пайвастшавии технологӣ, ки дар бандҳои 5–8 Қоидаҳои воридшавии энергия аз манбаъҳои барқароршавандаи энергия истеҳсолшуда ба системаҳои энергетикӣ ва қурӯши он пешбинӣ шудааст, анҷом дода мешавад;

– гурӯҳи В — дастгоҳҳо бо иқтидори барқии муқарраршуда зиёда аз 15 кВт (барои неругоҳҳои офтобии фотоэлектрикӣ) ва зиёда аз 100 кВт (барои неругоҳҳои барқи обии хурд), инчунин дигар дастгоҳҳои истеҳсолии хурд, миёна ва қалон мутобиқи гурӯҳбандии Қоидаҳои воридшавии энергия аз манбаъҳои

барқароршавандаи энергия истехсолшуда ба системаҳои энергетикӣ ва фурӯши он. Бақайдгирии корти гурӯҳи В баъди анҷоми расмиёти пайваستшавии технологӣ ва иҷозат ба истифодабарӣ, амалӣ карда мешавад.

13. Ошкоркунии ибтидоии дастгоҳҳои гурӯҳи А асосан аз ҷониби нозирони ШТБ ва ҚСК «Помир Энерҷӣ») ҳангоми гардишҳои нақшавии хатҳо ва гирифтани нишондиҳандаҳои асбобҳои баҳисобгирӣ анҷом дода мешавад. Ошкоркунии ибтидоии дастгоҳҳои гурӯҳҳои Б ва В аз ҷониби нозирони ШТБ ва Агентӣ ҳангоми иҷрои расмиёти додани шартҳои техникӣ, қабул ва иҷозат ба истифода, инчунин ҳангоми гузаронидани санҷишҳои нақшавӣ ва ғайринақшавӣ анҷом дода мешавад.

14. Молики дастгоҳ (шахси истифодабаранда)-и ҳар гурӯҳ ҳуқуқ дорад бо пешниҳоди ариза аз рӯи шакли замимаи 1 ба Тартиби мазкур тавассути устои шахсӣ дар веб-портали Вазорат, шуъбаи ноҳиявии ШТБ, воҳиди ҳудудии Агентӣ ё маркази хизматрасонии аҳоли мустақилона ворид намудани маълумотро ба феҳрист оғоз намояд.

5. ТАРТИБИ АМАЛИ НОЗИРОНИ ШТБ ОИД БА БАҚАЙДГИРИИ ИБТИДОИИ ДАСТГОҲҲОИ ГУРҮҲИ А

15. Ҳангоми гардиши нақшавии хатҳои интиқоли барқи шабакаи тақсимотӣ, гирифтани нишондодҳои асбобҳои баҳисобгирӣ ё анҷом додани дигар чорабиниҳо, дар сурати визуалӣ шудани нишонаҳои мавҷудияти дастгоҳи истехсоли маҳаллӣ дар иншооти истеъмолкунанда (мавҷудияти модулҳои фотоэлектрикии офтобӣ, генератори бодӣ, гиреҳи гидравликӣ бо генератор, дастгоҳи захиракунондаи энергия, инвертор ва дигар унсурҳо), нозирони ШТБ вазифадор аст амалҳои зеринро анҷом диҳад:

– худро ба истеъмолкунанда муаррифӣ намуда, шаҳодатномаи хизматиро пешниҳод намояд;

– розигии шифоҳии истеъмолкунанда (молик, шахси истифодабаранда)-ро барои азназаргузаронии дастгоҳ ва ворид намудани маълумот ба феҳрист бо тартиби огоҳинома гирад; дар сурати рад кардан — бо нишон додани сабабҳои рад, гузориши хизматӣ тартиб дода, онро дар давоми се рӯзи корӣ ба воҳиди ҳудудии ҚСК «Шабакаҳои тақсими барқ» ирсол намояд;

– бе дахлат ба кори дастгоҳ азназаргузаронии берунии онро анҷом диҳад;

– дар замимаи мобилии феҳрист ворид намудан. (ё дар варакаи коғазӣ — ҳангоми набудани алоқа) корти дастгоҳро аз рӯи шакли замимаи 2 ба Тартиби мазкур пур намуда, суроға, координатаҳои ҷуғрофӣ (бо дақиқии на камтар аз 10 метр), навъи дастгоҳ (офтобӣ, неругоҳҳои барқи обии хурд, бодӣ, гибридӣ), иқтидори барқии муқарраршуда аз рӯи маълумоти шиноснома, мавҷудият ва ғунҷоиши дастгоҳҳои захиракунандаи энергия, соли ба истифода додан (аз рӯи гуфтаи истеъмолкунанда), баҳодихии визуалии ҳолати техникӣ ва мавҷуд ё набудани нишонаҳои пайваستшавии мувозӣ ба шабакаро нишон диҳад;

– аксбардории дастгоҳро анҷом диҳад: на камтар аз чор акс, ки намуди умумӣ, панели (модули)-и истеҳсолӣ, блоки инвертор (контроллер) ва нуқтаи пайвастшавӣ ба шабакаи дохилии иншоотро инъикос намоянд;

– маълумотро на дертар аз рӯзи кории оянда ба феҳрист ирсол намояд; ҳангоми набудани алоқа дар вақти азназаргузаронӣ — варакаи коғазиро нигоҳ дошта, маълумотро дар аввалин имконияти техникӣ, вале на дертар аз панҷ рӯзи корӣ аз санаи азназаргузаронӣ ирсол намояд.

16. Ҳангоми ошкор шудани аломаҳои беиҷозат пайвастшавии мувозии дастгоҳи гурӯҳи А ба шабакаи тақсимоӣ (мавҷуд набудани дастгоҳи ғимоя аз интиқоли баръакси иқтидор, аломатҳои интиқоли чараёни энергияи барқ ба шабака, набудани ҳисобгираки дучониба дар ҳолати мавҷудияти чараёнҳои интиқоли ва ғайра) дар раванди азназаргузаронии нозирони ШТБ:

– нишондодҳои дахлдорро дар корти дастгоҳ қайд мекунад;

– дар давоми як рӯзи корӣ дар низоми феҳрист дархости автоматиро ба Агентӣ бо замимаи маводи аксӣ ва натиҷаҳои азназаргузаронӣ тартиб медиҳад;

– истеъмолкунандаро оид ба зарурати ҳозир шудани нозирони Агентӣ барои гузаронидани санҷиши ғайринақшавӣ ва манъи муваққатии кори мувозии дастгоҳ бо шабака то қабули хулосаи дахлдор огоҳ менамояд.

17. ҶСК «Шабакаҳои тақсимои барқ» ва ҶСК «Помир Энерҷӣ» ҳар семоҳа, на дертар аз рӯзи 15-уми моҳи пас аз семоҳаи ҳисоботӣ, ба Вазорат ҳисоботи ҷамъбасти оид ба дастгоҳҳои ошкоршудаи гурӯҳи А аз рӯи шакли замимаи 4 ба Тартиби мазкур пешниҳод менамоянд. Ҳисобот дар низоми феҳрист дар асоси қортҳои дастгоҳҳои, ки нозирони ШТБ дар давраи ҳисоботӣ ворид намудаанд, ба таври худкор ташаккул меёбад.

18. Тартиби омӯзонидани нозирони ШТБ ва Агентӣ барои кор бо феҳрист ва талабот ба тахассуси онҳо бо фармоиши муштараки Вазорат ва Агентӣ тасдиқ карда мешаванд.

6. ТАРТИБИ АМАЛИ НОЗИРОНИ АГЕНТӢ

19. Ҳангоми қабул ва додани иҷозат ба истифодаи дастгоҳҳои гурӯҳҳои Б ва В нозирони Агентӣ ҳамзамон бо иҷрои расмиёти дар Қоидаҳои воридшавии энергия аз манбаъҳои барқароршавандаи энергия истеҳсолшуда ба системаҳои энергетикӣ ва фурӯши он пешбинишуда ворид намудани маълумотро дар бораи дастгоҳ ба феҳрист таъмин менамояд. Барои ин нозир:

- мавҷудият ва дуруст пур шудани аризаи аризадихандаро аз рӯи шакли замимаи 1 ба Тартиби мазкур месанҷад;

- маҷмӯи ҳуҷҷатҳои техникӣ (лоиҳа, шиносномаи дастгоҳ, шиносномаҳои асбобҳои баҳисобгирӣ, сертификатҳои мутобиқати таҷҳизот, протоколҳои ченкуниҳои барқӣ ва озмоиши муҳофизатӣ)-ро месанҷад;

- азназаргузарониҳои визуалии дастгоҳ, санҷиши мутобиқати таҷҳизоти васлшуда ба лоиҳа ва санҷиши бехатарии барқиро мутобиқи Қоидаҳои сохти дастгоҳҳои барқӣ анҷом медиҳад;

- барои дастгоҳҳои гурӯҳҳои Б ва В, ки бо шабака ба таври мувозӣ кор мекунанд, мавҷудият ва дурустии танзими вазифаи муҳофизат аз «реҷаи ҷазиравӣ» -(ҷудошавии шабакаи барқӣ аз шабакаи асосӣ) (anti-islanding)-ро мутобиқи стандарти байналмилалӣ IEC 62116 ё стандартҳои миллии ба он баробар месанҷад;

- насб ва тамғагузориҳои ҳисобгираки дучониба (барои гурӯҳҳои Б ва В) ва мутобиқати синфи дақиқиро ба талаботи банди 28-и Қоидаҳои воридшавии энергия аз манбаъҳои барқароршавандаи энергия истеҳсолшуда ба системаҳои энергетикӣ ва фурӯши он месанҷад;

- санади қабули дастгоҳро барои ба истифода додан тартиб дода, маълумотро дар бораи дастгоҳ бо додани идентификатори ягона ба феҳрист ворид менамояд ва ба аризадиханда нусхаи ҷопии корти дастгоҳ ё нусхаи электронии онро бо нишон додани идентификатор медиҳад.

20. Санҷишҳои нақшавии дастгоҳҳои дар феҳристу аз ҷониби нозирони Агентӣ бо даврияти зерин гузаронида мешаванд:

– дастгоҳҳои фотоэлектрикии офтобии гурӯҳҳои Б ва В — на камтар аз як маротиба дар се сол;

– неругоҳҳои барқи обии хурд гурӯҳи В бо иқтидори муқарраршуда зиёда аз 100 кВт — на камтар аз як маротиба дар ду сол;

– дигар дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ — дар муҳлатҳое, ки бо нақшаи солонаи санчишҳои Агентӣ муқаррар мешаванд, вале на камтар аз як маротиба дар панҷ сол;

– дастгоҳҳои гурӯҳи А ба санчишҳои нақшавӣ фаро гирифта намешаванд; санчиши онҳо танҳо бо дархости нозирӣ ШТБ ё мурочиати молик гузаронида мешавад.

21. Санчишҳои ғайринақшавӣ дастгоҳҳо аз ҷониби нозирони Агентӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешаванд:

– ворид шудани дархости автоматӣ аз нозирӣ ШТБ тавассути низоми феҳрист;

– ворид шудани шикоят ё ариза аз шахрванд, шахси ҳуқуқӣ ё ташкилоти таъминкунандаи неруи барқ;

– ба қайд гирифта шудани речаҳои садамавӣ дар низоми идоракунии диспетчерӣ, ки бо кори дастгоҳи мушаххас алоқаманданд;

– сӯхтор, расиши кӯтоҳ, осеб аз ҷараёни барқ ё дигар ҳодисаҳо дар иншооте, ки бо дастгоҳҳои истеҳсоли маҳаллӣ мучахҳаз шудаанд;

– гузаштани муҳлати санчиши нақшавӣ дар сурати мавҷуд набудани маълумот дар бораи гузаронидани он.

22. Ҳангоми санчиши ғайринақшавӣ нозирӣ Агентӣ:

– сафарбаркунӣ ба иншоот дар муҳлати на бештар аз се рӯзи корӣ аз санаи гирифтани асос барои санчиши ғайринақшавӣ;

– ҳолати техникий дастгоҳро месанҷад, беҳатарии барқӣ, воситаҳои ғимоягӣ ва баҳисобгирӣ, инчунин мавҷудияти автоматикаи зиддисадамавиرو месанҷад;

– дар сурати вайрон шудани талаботи беҳатарӣ барои баргараф намудани қонунвайронкунӣ дастур медиҳад ва ҳангоми таҳдиди бевосита ба ҳаёт, саломатии одамон ё ҳифзи молу мулк — оид ба муваққатан қатъ намудани истифодаи дастгоҳ дастур медиҳад;

– натиҷаҳои санчишро дар қорти дастгоҳ дар феҳрист сабт мекунад;

– ҳангоми ошкор шудани ҳолатҳои пайваستшавии мувозии беиҷозати дастгоҳи гурӯҳи А ба шабака тибқи тартиби муқарраргардида якҷо бо намояндаи ШТБ барои бартараф намудани қонунвайронкунӣ чора меандешад.

23. Ҳангоми истифодаи дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқӣ маҳаллӣ бо технологияҳои гидрогенӣ, литий-ионӣ ва дигар технологияҳои дорои хатари сӯхтору тарқиш нозири Агентӣ бо намояндагони Кумитаи ҳолатҳои фавқулода ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон санҷишҳои муштарак мегузаронад.

7. ҲАМКОРИИ ВАЗОРАТ, АГЕНТӢ ВА ТАШКИЛОТҲОИ ФУРӢШ

24. Ҳамкории Вазорат, Агентии назорати давлатии энергетикӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҚСҚ «Шабакаҳои интиқоли барқ», ҚСҚ «Шабакаҳои тақсимоти барқ», ҚСҚ «Помир Энерҷӣ» ва дигар ташкилотҳои таъминкунандаи неруи барқ оид ба масъалаҳои пешбурди феҳрист тавассути низоми ягонаи иттилоотии феҳрист, инчунин бо роҳи мубодилаи мунтазами ҳисоботҳои ҷамъбасти амалӣ карда мешавад.

25. Тақсимоти ваколатҳо байни мақомоти ва ташкилотҳои зикршуда мутобиқи замимаи 5 ба Тартиби мазкур амалӣ карда мешавад.

26. Ҳангоми ба вуҷуд омадани ҳолатҳои баҳсӣ (норозигии молик бо маълумоти воридшуда, баҳс байни нозири ШТБ ва нозири Агентӣ оид ба гурӯҳи дастгоҳ, баҳс дар бораи воқеияти қори мувозӣ бо шабака ва ғайра) қарори ниҳоиро воҳиди ваколатдори Вазорат дар асоси маводи пешниҳодшуда дар муҳлати на бештар аз даҳ рӯзи қорӣ қабул менамояд. Қарор метавонад бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди шикоят қарор гирад.

27. Маълумоти ҷамъбасти феҳрист ҳар сол, на дертар аз 1 марти соли баъд аз соли ҳисоботӣ, аз ҷониби Вазорат ба Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҚСҚ «Шабакаҳои интиқоли барқ» барои дохил намудан ба ҳисоботи расмӣ оморӣ оид ба истеҳсоли энергияи барқ, таҳияи речаи қори шабака, ҳисоб қардани тавозуни истеҳсол ва истеъмоли неруи барқ ва пешгирии сарбории аз ҳад зиёд ирсол қарда мешавад.

8. МАСЪУЛИЯТ

28. Молик (шахси истифодабаранда)-и дастгоҳи истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ барои саҳеҳии маълумоти барои ворид намудан ба феҳрист пешниҳодшуда масъул буда, вазифадор аст дар давоми сӣ рӯзи тақвимӣ Вазоратро дар бораи тағйир ёфтани иқтидори муқарраршуда, иваз намудани таҷҳизот, тағйир додани речаи кор (гузариш аз гурӯҳи А ба гурӯҳи Б ё баръакс), консерватсия ё барҳам додани дастгоҳ огоҳ намояд.

29. Шахсони мансабдори Вазорат, нозирони Агентӣ ва нозирони ШТБ барои пуррагӣ, саҳеҳӣ ва сари вақт ворид намудани маълумот ба феҳрист, инчунин барои нигоҳ доштани махфияти маълумоти шахсии дар низоми феҳрист коркардшаванда мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул мебошанд.

30. Вайрон намудани талаботи Тартиби мазкур, аз ҷумла пешниҳод накардани маълумот дар бораи дастгоҳи истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ, пешниҳод намудани маълумоти баръало носаҳеҳ, пайваستшавии мувозии беиҷозати дастгоҳи гурӯҳи А ба шабака, истифодаи дастгоҳи гурӯҳи Б ё В бе ворид намудани маълумот ба феҳрист, тибқи санадҳои меъёрии ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси ҷавобгарӣ мегардад.

9. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

31. Дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ, ки то эътибор пайдо кардани Тартиби мазкур ба истифода дода шудаанд, дар давраи гузариш, ки дувоздаҳ моҳ аз рӯзи эътибор пайдо кардани Тартиби мазкурро дар бар мегирад, бояд ба феҳрист ворид карда шаванд. Дар давраи гузариш моликони дастгоҳҳо аз ҷавобгарӣ барои вайрон кардани муҳлати пешниҳоди маълумот ба феҳрист озод карда мешаванд.

32. Барои ворид намудани маълумот ба феҳрист ҳам дар давраи гузариш ва ҳам пас аз анҷоми он маблағ ситонида намешавад.

33. Тартиби мазкур аз рӯзи интишори расмӣ эътибор пайдо мекунад.

34. Тағйиру иловаҳо ба Тартиби мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда мешаванд.

ба Тартиби пешбурди феҳристи электрони
истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ

ШАКЛ

ариза оид ба ворид намудани маълумот дар бораи дастгоҳи
истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ ба феҳрист

Ба Вазорати энергетика ва захираҳои оби
Ҷумҳурии Тоҷикистон
(воҳиди ҳудудии Агентӣ / шуъбаи ноҳиявии ШТБ)

аз аризадиханда:

(насаб, ном, номи падари шахрванд ё номи пурраи шахси ҳуқуқӣ)

Суроға (ҷойи истиқомат/ҷойгиршавӣ)-и аризадиханда	
Ҳуҷҷати тасдиқкунандаи шахсият/рақами бақайдгирии шахси ҳуқуқӣ	
Телефони тамос	
Суроғаи почтаи электронӣ	
Рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА)	

АРИЗА МЕДИҲАМ:

оид ба ворид намудани маълумот ба феҳристи электрони истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ дар бораи дастгоҳи манбаи барқароршавандаи энергия, ки мувофиқи маълумоти дар поён зикршуда ҷойгир шудааст.

1. Маълумот дар бораи маҳалли ҷойгиршавии дастгоҳ

Вилоят / шаҳр / ноҳия	
Ҷамоат / маҳалли аҳолинишин	
Кӯча, рақами хона / рақами кадастри қитъа	
Координатаҳои ҷуғрофӣ (арз, тӯл, WGS-84)	
Рақами кадастрӣ (дар сурати мавҷуд будан)	
Гурӯҳи иншоот (хонаи истиқоматӣ / бинои тичоратӣ / хоҷагии деҳқонӣ / иншооти саноатӣ / дигар)	

2. Хусусиятҳои техникии дастгоҳ

Навъи дастгоҳ (фотоэлектрикии офтобӣ / неругоҳи барқии обии хурди обӣ / бодӣ / биогазӣ / гибридӣ / дигар)	
Гурӯҳи (А — автономӣ / Б — дастгоҳи хурдатирии то 15 кВт бо кори мувозӣ / В — офтобӣ зиёда аз 15 кВт ё неругоҳи барқии обии хурди зиёда аз 100 кВт)	
Иқтидори барқии муқарраршуда, кВт	
Истехсолкунанда ва тамғаи таҷҳизоти асосӣ (модулҳо / генератор / инвертор)	
Рақамҳои корхонаи таҷҳизоти асосӣ	

Мавҷудияти дастгоҳи захиракунандаи энергия (ҳа / не). Навъ ва ғунҷоиш, кВт·соат	
Мавҷудияти дастгоҳи муҳофизат аз «таъсири ҷазиравӣ» (барои гурӯҳҳои Б ва В)	
Навъ ва синфи дақиқии асбобҳои баҳисобгирӣ (барои гурӯҳҳои Б ва В)	
Соли ба истифода додан	
Ташкилоти лоиҳакашӣ (дар сурати мавҷуд будан)	
Ташкилоти васлкунанда	

3. Речаи кори дастгоҳ

- ☐ автономӣ (ҷудогона, бе кори мувозӣ бо шабака);
- ☐ мувозӣ бо шабака бо пешниҳоди энергияи электрикии зиёдатӣ ба шабака;
- ☐ мувозӣ бо шабака бе пешниҳоди энергияи электрики ба шабака (захиравӣ / автономӣ ҳангоми хомӯш шудани шабака).

4. Ҳуҷҷатҳои замимашаванда (дар сурати мавҷуд будан)

- ☐ нусхаи ҳуҷҷати тасдиқкунандаи шахсияти аризадиҳанда (барои шахсони воқеӣ) ё нусхаи шаҳодатномаи бақайдгирии давлатии шахси ҳуқуқӣ;
- ☐ нусхаи ҳуҷҷати тасдиқкунандаи ҳуқуқ ба қитъаи замин ё иншооти ғайриманқул;
- ☐ нақшаи ҷойгиршавии дастгоҳ;
- ☐ нақшаи якхаттаи барқии дастгоҳ;
- ☐ шиносномаҳои таҷҳизоти асосӣ;
- ☐ аксҳои дастгоҳ (на камтар аз чор акс);
- ☐ нусхаи санади қабул ба истифода (барои гурӯҳҳои Б ва В);
- ☐ дигар ҳуҷҷатҳо.

Саҳеҳӣ ва пуррагии маълумоти пешниҳодшударо тасдиқ менамоям. Барои коркарди маълумоти шахсӣ дар ҳаҷме, ки барои пешбурди феҳрист зарур аст, мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи маълумоти шахсӣ» розигӣ медиҳам.

Аризадиҳанда	_____	_____
	(имзо)	(Ному насаб)

« ____ » _____ соли 20 ____

ба Тартиби пешбурди феҳристи электрони
истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ

ШАКЛ**корти дастгоҳи истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ дар феҳристи электронӣ**

№	Номи майдон	Мундариҷа
1	Идентификатори ягонаи дастгоҳ (7 аломат, ба таври автоматӣ дода мешавад)	
2	Сана ва вақти бақайдгирии аввалия дар феҳрист	
3	Гурӯҳи дастгоҳ (А / Б / В)	
4	Вилоят	
5	Шаҳр / ноҳия	
6	Ҷамоат / маҳалли аҳолинишин	
7	Кӯча, рақами хона / рақами кадастри қитъа	
8	Координатаҳои ҷуғрофӣ (арз, тул, WGS-84)	
9	Дақиқии муайян намудани координатаҳо, м	
10	Навъи дастгоҳ	
11	Иқтидори барқии муқарраршуда, кВт	
12	Мавҷудияти дастгоҳи захиракунандаи энергия (ҳа / не), навъ, ғунҷоиш (кВт·соат)	
13	Соли ба истифода додан (мувофиқи аризаи молик)	

№	Номи майдон	Мундарича
14	Ҳолати техникӣ (коршоям / таъмир талаб мекунад / истифода намешавад)	
15	Резаи қор (автономӣ / мувозӣ бо ба шабака интиқол додани энергия барқ / мувозӣ бе интиқоли энергия барқ ба шабака	
16	Мавҷудияти дастгоҳи муҳофизат аз «таъсири қазирагӣ» (барои гурӯҳҳои Б ва В)	
17	Навъ, рақами заводӣ ва синфи дақиқии асбоби баҳисобгирӣ (барои гурӯҳҳои Б ва В)	
18	Молик (Ному насаб ё номи шахси ҳуқуқӣ)	
19	Маълумоти тамосии молик	
20	Ному насаб ва рақами шаҳодатномаи нозире, ки маълумотро ворид кардааст	
21	Ташкилоти нозир (Агентӣ / ШТБ / Помир Энерҷӣ / молик)	
22	Истеҳсоли ҳисобии солона (кВт·соат)	
23	Коэффисиенти истифодашудаи истифодаи иқтисодӣ муқарраршуда	
24	Санаи тағйироти охиринаи сабт	
25	Ному насаби шахси мансабдоре, ки сабтро охиринаи тағйир додааст	
26	Истинодҳо ба аксбардорӣ (URL / идентификаторҳои файлҳо дар низом)	

№	Номи майдон	Мундарича
27	Сана ва натиҷаи санчиши охирини нақшавии Агентӣ	
28	Сана ва натиҷаи санчиши охирини ғайринақшавии Агентӣ	
29	Қайдҳо оид ба ҳуқуқвайронкуниҳои маъмурӣ (дар сурати мавҷуд будан)	
30	Маълумоти иловагӣ / эзоҳҳо	

ЗАРИБҲОИ**истифодаи иқтидори муқарраршуда барои ҳисоб намудани****истеҳсоли баҳодиҳии солонаи дастгоҳҳои истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ**

Истеҳсоли баҳодиҳии солонаи неруи барқ аз ҷониби дастгоҳи истеҳсоли маҳаллӣ аз рӯи формулаи зерин муайян карда мешавад:

$$E = P \times k \times 8760 \times \eta,$$

ки дар он:

E — истеҳсоли ҳисобии солонаи неруи барқ, кВт·соат;

P — иқтидори барқии муқарраршуда, кВт;

k — коэффисиенти истифодаи иқтидори муқарраршуда, ки аз рӯи ҷадвали замимаи мазкур муайян карда мешавад;

8760 — шумораи соатҳо дар як сол;

η — коэффисиенти ислоҳӣ барои мавҷудияти дастгоҳи захиракунандаи энергия; ҳангоми набудани захиракунанда $\eta = 1,0$; ҳангоми мавҷудияти дастгоҳи захиракунандаи дорои ғунҷоиши кофӣ $\eta = 0,85$.

Ҷадвал**Зарибҳои истифодаи иқтидори муқарраршуда (k)**

Навъи дастгоҳ ва маҳалли ҷойгиршавӣ	Коэффисиенти k	Қимати ҳисобии k барои истифодаи амалӣ
Дастгоҳи фотоэлектрикии офтобӣ (вилоятҳои Хатлон, Суғд, НТҚ)	0,17 – 0,20	0,19
Дастгоҳи фотоэлектрикии офтобӣ (Вилояти Мухтори Кӯҳистони	0,18 – 0,22	0,20

Навъи дастгоҳ ва маҳалли ҷойгиршавӣ	Коэффисиенти k	Қимати ҳисобии k барои истифодаи амалӣ
Бадахшон, баландкӯҳ зиёда аз 2000 м)		
Неругоҳи барқии обии хурди мачроӣ (бе сарбанд) дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон	0,45 – 0,60	0,55
Неругоҳи барқии обии хурди мачроӣ дар дигар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	0,35 – 0,55	0,45
Дастгоҳи энергетикӣ бодӣ (Ғарби Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшони, ноҳияҳои Айнӣ ва Панҷакент)	0,20 – 0,28	0,24
Дастгоҳи энергетикӣ бодӣ дар дигар ноҳияҳо	0,10 – 0,18	0,14
Дастгоҳи биогазӣ (ҳангоми таъминоти пайвастаи субстрат)	0,55 – 0,75	0,65

Қиматҳои дақиқшудаи зарифҳо метавонанд дар сурати мавҷуд будани маълумоти ҷенкуниҳои асбобӣ, ки дар давраи на камтар аз як соли тақвимӣ анҷом дода шудаанд, истифода шаванд.

ба Тартиби пешбурди феҳристи электронии
истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ

ШАКЛ

ҳисоботи чамъбастии семоҳаи ҶСК «Шабақаҳои тақсимои барқ»

(ҶСК «Помир Энерҷӣ») дар бораи дастгоҳҳои ошкоршудаи

истеҳсоли энергияи барқи маҳаллии гурӯҳи А

Давраи ҳисоботӣ: _____ семоҳаи соли 20____

Ташкилот: _____

№ р/т	Идентификатор дар феҳрист	Санаи азназаргузаронӣ	Ноҳия / ҷамоат	Навъи дастгоҳ	Иқтидор, кВт	Дастгоҳи захирақунанда (ҳа/не, кВт·соат)	Истеҳсоли ҳисобӣ дар семоҳа, кВт·соат
1							
2							
3							
4							
5							

№ р/т	Идентификатор дар феҳрист	Санаи азназаргузаронӣ	Ноҳия / ҷамоат	Навъи дастгоҳ	Иқтидор, кВт	Дастгоҳи захирақунанда (ҳа/не, кВт·соат)	Истеҳсоли ҳисобӣ дар семоҳа, кВт·соат
ҶАМЪ дар семоҳа:							

Роҳбари ташкилот	_____	_____
	(имзо)	(Ному насаб)

М.Ҷ. « ____ » _____ соли 20 ____

ба Тартиби пешбурди феҳристи электрони
истехсоли энергияи барқи маҳаллӣ

ТАҚСИМОТИ ВАКОЛАТҲО

байни Вазорати энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон,
Агентии назорати давлатии энергетикӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ҶСК «Шабакаҳои тақсими барқ» ва ҶСК «Помир Энерджи»
ҳангоми пешбурди феҳристи истеҳсоли энергияи барқи маҳаллӣ

Вазифа	Вазорат	Агентӣ	ҶСК «ШТБ»	ҶСК «Помир Энерҷӣ»
Пешбурди феҳрист, маъмурикунонии низоми иттилоотӣ	М	—	—	—
Тасдиқ ва навсозии шаклҳои феҳрист	М	И	И	И
Бақайдгирии ибтидоии дастгоҳҳои гурӯҳи А (ҳангоми гардиши нақшавӣ)	—	И	М (ноҳияҳое, ки ШТБ хизмат мерасонад)	М (ВМКБ)
Бақайдгирии ибтидоии дастгоҳҳои гурӯҳи Б (микро то 15 кВт)	—	М	И	И

Вазифа	Вазорат	Агентӣ	ҚСҚ «ШТБ»	ҚСҚ «Помир Энерҷӣ»
Бақайдгирии ибтидоии дастгоҳҳои гурӯҳи В (зиёда аз 15/100 кВт)	—	М	И	И
Қабул ва иҷозат ба истифода (беҳатариӣ техникӣ)	—	М	И	И
Санҷишҳои нақшавӣ	—	М	—	—
Санҷишҳои ғайринақшавӣ бо дархости ШТБ	—	М	И	И
Санҷишҳои муштаракӣ дастгоҳҳо бо технологияҳои дорои хатари сӯхтору таркиш	И	М	И	И
Ҳисоботи ҷамъбастиӣ семоҳа аз рӯи гурӯҳи А	—	—	М (аз рӯи ноҳияҳои худ)	М (ВМКБ)
Ҳалли ҳолатҳои баҳсӣ	М	И	И	И
Ташаккули маълумоти ҷамъбастиӣ барои Агентии омор	М	И	И	И
Маблағгузориӣ истифода ва рушди феҳрист	М	—	—	—

Аломатҳои шартӣ: «М» — масъул (ичрокунандаи асосӣ); «И» — иштирок мекунад (ичрои чорабинииҳои алоҳидаро таъмин мекунад, маълумот пешниҳод менамояд, вазифаҳои ҷирирасонро иҷро мекунад); «—» — иштирок намекунад.